

Handlingsplan for ferdselsårer

En oppfølging av stier, ruter og leder i Kommunedelplan
for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2021-2024

Ferdigstilt 3. november 2021

Svartvasshamran 626 moh

RAUS OG
KRAEFTFUL

Innhold

Mål.....	3
Overordnet mål:.....	3
Konkret i fireårsperioden.....	3
Avgrensing	4
Organisering av arbeidet med handlingsplanen	4
Forholdet til andre planer.....	5
Bakgrunn.....	5
Meløy kommune	5
Beskrivelse av dagens situasjon	6
Folkehelse.....	6
Kulturhistorie.....	6
Beitenæring.....	6
Reiseliv.....	6
Infrastruktur	7
Fotturer.....	7
Skiturer	7
Sykkel.....	8
Roing og padling	8
Analyseresultater.....	9
Analyse 1: Tilrettelegging/skjøtselstiltak i prioriterte turruter	9
Analyse 2: Prioriterte geografiske områder:.....	9
Hornneset.....	9
Engenbreen.....	9
Fykan og Glomfjellet (kvista skiløyper).....	10
Analyse 3: Universell tilgjengelighet.....	11
Analyse 4: Preparerte skiløyper	11
Analyse 5: Nærmiljø	12
Analyse 6: Skoler, barnehager, eldrecentre og bofellesskap.....	12
Analyse 7: Sykkel	14
Analyse 8: Padle/roleier.....	14
Analyse 9: Ajourhold kartdata	14
Analyse 11: Samarbeid	15
Vedlegg	16
Definisjoner	16
Bygdesenter.....	16
Friluftsliv	16
Traséer, ferdselsårer og målpunkt.....	16
Kartutsnitt.....	17

Mål

Handlingsplan for ferdselsårer er en oppfølging av punkt 5 i *Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2021-2024*. Den har følgende overordna mål:

I Meløy kommune har alle grupper i befolkningen, i eget nærmiljø eller i kommunen ellers, gode muligheter til allsidig fysisk aktivitet og naturopplevelser.

Handlingsplanen er utarbeidet for å få oversikt over friluftslivets ferdselsårer i kommunen og bedre oversikten over tilretteleggingsstatus og ansvarsfordeling. I tillegg har det vært viktig å finne modeller som kan målrette, strukturere og heve kvaliteten på arbeidet med ferdselsårene uten vesentlig endring i kommunens ressursbruk.

Overordnet mål:

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer skal bidra til:

- Økt fysisk aktivitet og bedre psykisk helse i befolkningen som helhet
- Økt bolyst og attraktivitet som bosted og reisemål
- Et bredt aktivitetstilbud, med ulik tilretteleggingsgrad, sommer som vinter
- Kanalisere ferdsel til områder som tåler det (sosialt, næring, naturmangfold)
- Færre og kortere fritidsreiser med framkomstmidler drevet med fossile energikilder

Konkret i fireårsperioden

Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer skal få fram løsninger for:

1. Tilrettelegging/skjøtselstiltak i prioriterte turruter i kommunen (fot og sykkel)
2. Det skal legges spesielt vekt på ferdselsåreutvikling på Hornneset, ved Engenbreen, Fykan og Glomfjellet (kvista skiløyper)
3. Eventuell tilrettelegging knyttet til områdene kartlagt for universell tilgjengelighet
4. Scooter/maskinpreparerte skiløyper i prioriterte områder
5. At alle som bor i tettstedene (avmerket i kart) skal ha maks 500 m til nærmeste turrute til fots
6. Alle skoler, barnehager og eldresenter/helsetun skal ha en turvei/sti eller turrute tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet
7. Å kartfeste/utvikle prioriterte tursykelruter, samkjørt med Sykkel i Salten og Foreningen Kystriksveien
8. Minimum fire padle-/ro tavler i kommunen
9. Gode og oppdaterte kartdata (Grunnkart og ut.no) for stier, turruter og løyper i kommunen
10. Revidere eksisterende turkart for Meløy
11. Arbeidet skal skje i tett samarbeid mellom Meløy kommune og frivilligheten

Avgrensning

Handlingsplanen er geografisk avgrenset til Meløy kommune. Tematisk omhandler arbeidet: Stier, turveier, turruter, leder/leier/drag og løyper som bygger opp under mål.

Bruksformene som tas med i planen er: fotturer, skiturer, sykling og padling/roing.

Konklusjoner

Med utgangspunkt i planens målsettinger er følgende seks hovedtiltak utarbeidet i planen:

1. **Holde fokus mot vedlikehold og standard på eksisterende turruter i Vandring i Meløy, 55 forførende friluftsmål og fire universelt tilgjengelige stier/turveier.** Tiltak som må vurderes årlig med utgangspunkt i slitasje, erosjon og infrastruktur-utfordringer. Arbeidet søkes i stor grad løst gjennom samarbeid med Meløy friluftsforum (se pkt 6). I tillegg til Verdens ende som driftes av Nordtun HelseRehab, skal Stia, Lille Glomvatnet og Engenbreamrådet prioriteres fra kommunens side med tanke på god tilgjengelighet/universell utforming.
2. **Prioritere utvikling av ferdselsårene med utgangspunkt i turisme og innbyggernes egen bruk på Hornneset, ved Engenbreen, i Fykan og på Glomfjellet.** Arbeidet med reguleringsplan for Hornneset igangsettes. Arbeidet med nasjonal turiststi videreføres og sees i sammenheng med forlengelse av statusen via Prins Olavs vei. Forbedringer i stinettet mot Tåkeheimen og Helgelandsbukken sees i sammenheng med utviklingen av nasjonal turiststi. Arbeidet med å få fram en god løsning for Fykantrappa, Nedre Naver, Papphuset og Rallarmarsjløypa må prioriteres. Det er viktig å sikre gode, forutsigbare rammebetingelser for kvistinga av skiløyper på Glomfjellet.
3. **Fokus på utvikling av bostedsnære turruter med enkle grep på Reipå, Neverdal, Halså, Ågskardet og Meløya.** Arbeidet må skje i tett samarbeid med Meløy friluftsforum (se pkt 6). På Reipå må dette samkjøres med behovet for forbedret atkomst til Tuven fra skole/barnehage. I Engavågen bør det samtidig arbeides for en bedre kobling mellom Vall Omsorgssenter og turveien til Verdens ende.
4. **Etablering av to padletavler i samarbeid med Salten friluftsråd. Disse plasseres på Ørnes og Tukthuset på Meløya.**
5. **Meløy kommune skal i samarbeid med Salten friluftsråd gi ut nytt, revidert turkart for kommunen (anslagsvis i 2023/24).**
6. **Meløy friluftsforum etableres med brei deltakelse fra organisasjonslivet og reiselivet i kommunen, men en arbeidsgruppe på 5 personer og med sekretærstøtte fra kommunen.**

Organisering av arbeidet med handlingsplanen

Arbeidet med Ferdelsåreplan for Meløy kommune startet i januar 2019 etter initiativ fra Salten friluftsråd. Arbeidet ble da administrativt forankret i Meløy kommune, og det ble satt ned en arbeidsgruppe med ressurspersoner fra kommunen. Dette var Marlene Blomstereng Karlsen, Grete Stenersen, Hans Haraldsen og Espen Maruhn. Salten friluftsråd ved Bjørn Godal har bidratt med prosjektveiledning, kartarbeid og utskriving av planen.

Arbeidet følger rammene gitt i Miljødirektoratets veileder for utarbeidelse av friluftslivets ferdselsårer (M-1292).

Målsettingene og rammene for planen ble vedtatt i Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2021-2024. Ferdselsåreplanen er en oppfølging av punkt 5 i kommunedelplanen.

Nordland fylkeskommune og Miljødirektoratet støttet arbeidet økonomisk.

Forholdet til andre planer

Planen er en handlingsplan knyttet til kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Planen vil brukes som et grunnlag for å revidere friluftslivskartleggingen i kommunen og brukes som et friluftslivsfaglig grunnlag i all arealdisponering og planlegging. Fysisk tilrettelegging av et visst omfang må uansett avklares i henhold til plan- og bygningsloven gjennom søknad til kommunen (for eksempel: etablering av gapahuker, gammer, turveier og gravde stier). Disse må være i tråd med gjeldende arealplan. Nye traseer må klareres i henhold til Naturmangfoldloven og Kulturminneloven. Det betyr at hensynet til kulturminner, sårbare arter og naturtyper skal vurderes før konkrete tiltak gjennomføres.

Bakgrunn

Meløy kommune

Areal	2746 km ²
Landareal	874 km ²
Folketall (2020)	6280
Innbygger pr km ²	7,2
Høyeste topp	Skjelåtinden, 1637
Kommunesenter	Ørnes
Midnattssol	3. juni–9. juli
Antall øyer	1152
Andel snaufjell	44,5%
Andel skog	24,7%
Andel dyrket areal	1,7%
Andel areal på øyer	10,3%
Andel ferskvann	8,5%
Andel bre, is og snø	19,0%
Andel vernet landareal	23 % (2 nasjonalparker og 5 naturreservat)
Kommunikasjoner:	Buss, hurtigbåt, ferge og hurtigrute

Meløy er brekommunen i Salten. Svartisen og nabobreene dekker nesten 1/5 av landarealet i kommunen. Ikke bare er breene et vakkert skue. Her kan du også gå en av Norges vakreste sommerskiturer i midnattssol eller leke deg i brefallene hvis du kan og liker sånt.

De veldige ismassene har lenge vært viktige for sysselsettingen. På grunn av dem har industrien i Meløy hatt rikelig med stabil vannkraft. Det la grunnlaget for produksjon av kunstgjødsel og smelting av metaller i Glomfjord. Storglondammen er Norges største reguleringsmagasin. Kraftutbyggingen har satt sine tydelige spor i landskapet. Samtidig har dette gitt god tilgjengelighet til viktige friluftsområder som Glomfjordfjellet og Engenbreen.

Men Meløy er mer. Isgrønne fjorder skjærer seg inn mellom kvasse tinder og roligere åser. Her er det altså noe for enhver smak om du vil ta føttene fatt. Lenger ute tar øyene over, store og små i skjønn forening. Her kalles de gjerne «den stille fjerding», og det er ikke uten grunn. Geografien og værgudene spiller godt på lag. Det gjør at det er mindre vind her enn det som er vanlig ellers på kysten. Havet er og har alltid vært viktig for Meløyfjæringen. Det gjør at det også i dag er livskraftige samfunn på mange av øyene i kommunen. Det gjør at du relativt enkelt kan komme deg ut i skjærgården. Så om du sliter med valget, så kan du også vite at uansett hvor du havner i Meløy er det et godt utvalg i merka stier. Her har de nemlig satset målbevisst over år for år for å hjelpe folk fram til de gode turopplevelsene gjennom prosjektet Vandring i Meløy. Fjelltrimmen med telltur.no er vel etablert i kommunen. Kommunen gir også ut en turfolder årlig som presenterer turmulighetene.

Og lurte du på kvalitetsstempel? Jo, Meløy har ikke mindre enn to nasjonalparker, Láhko og Saltfjellet-Svartisen.

Beskrivelse av dagens situasjon

Folkehelse

For beskrivelse av folkehelse og utfordringsbildet, se kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser.

Kulturhistorie

Historien ligger tydelig i landskapet i Meløy. Krafthistorie, krigshistorie, fiskerbondelivet og helleristning har satt sine mer eller mindre tydelige spor. Ferdselsårene går gjennom dette landskapet og kan både formidle, bevare og ødelegge deler av dette. Ved tilrettelegging og nyetablering av ferdsselsårer er det derfor viktig å ha et bevisst forhold til kulturhistorien og kulturminnene på stedet. Der det er naturlig, bør en formidling av kulturverdiene vurderes.

Beitenæring

I Meløy er det aktivt husdyrbeite og reindrift. Beitenæringene er viktige for kulturlandskapet, matproduksjon og ivaretagelse av viktig kulturarv. Beitedyrene og det landskapet de skaper, gir viktige opplevelseskvalitet for de som ferdes langs ferdsselsårene. Samtidig kan storfe i enkelte situasjoner oppleves som utrygt for de som går på tur. For reindriften kan økt tilrettelegging og ferdsel, by på utfordringer. Det er derfor viktig med god dialog der tiltak vurderes i beiteområder.

Reiseliv

Meløy kommune har vekst i antall besøkende turister. Naturopplevelse, fiske og aktivitet er de viktigste motivene til å besøke kommunen. Det som i stor grad begrenser turismen er overnatting, kjøreavstand fra større sentra og tilbudet på offentlig kommunikasjon. Det er grunnlag for å forvente en fortsatt vekst i turismen i kommunen. Kommunen har fokus på utvikling av området omkring Engenbreen. Målet er å få sertifisert stien som «Nasjonal turiststi».

Utviklingen har gitt et økt press, slitasje og kapasitetsutfordringer på friluftslivets infrastruktur og interessekonflikter på enkelte områder, men oppfattes ikke som et generelt problem i Meløy.

Infrastruktur

Fotturer

Meløy har et godt og geografisk spredd nett av stier og traktorveier. Dette gjelder alle bygdesenter og på Glomfjordfjellet. Skilta fotturruter av god kvalitet (nasjonal standard i henhold til Merkehåndboka) finnes i alle bygdesentrene i kommunen, med unntak av Ågskardet. Best dekning av fotturruter er på Støtt og Bolga. Totalt er det ca 50 merka fotturruter av god kvalitet i kommunen. Videre er det flere enkeltruter rundt om i kommunen av varierende/uklar skilte- og merke kvalitet. Disse er skiltet/merket på private initiativ eller i regi av lokale foreninger. Noen av disse rutene er i praksis fine å følge, mens andre er vanskeligere å finne ved hjelp av merkingen/skiltingen. I tillegg er det usikkerhet rundt grunneieravklaring og vedlikeholdet på disse. De tilfredsstillende derfor ikke kravene for å bli registrert i Kartverkets turrutebase nå.

Turbrosjyren «På tur i Meløy» beskriver årlig ca. 55 turer i kommunen. I tillegg ga Meløy kommune i samarbeid med Gildeskål, Beiarn og Skjerstad kommuner samt Salten friluftsråd ut turboka «På tur i Beiarn Gildeskål Meløy Skjerstad» i 1999. Boka beskriver 19 turer/turområder Meløy. Boka er utsolgt.

Turkassene er viktige turmål for mange. Hver bygd har flere turmål i den elektroniske turkasseordningen telltur.no. De seks turmålene i 55 forførende friluftsmål (se neste avsnitt) er med i telltur.no. Fjelltrimmen i Meløy har vært aktiv over lang tid og har 18 turmål i 2021 som alle er med i telltur.no. Kommunen gjennomfører hvert år flere konkurranser gjennom telltur.no for å stimulere til økt fysisk aktivitet og naturopplevelser.

Meløy har seks friluftsmål i det regionale profileringskonseptet 55 forførende friluftsmål. Turmålene som er med her, er vurdert ut fra kvalitetsmessige kriterier og markedsføres blant annet av Visit Bodø og Salten friluftsråd. I Meløy er dette: Engenbreen, Verdens ende, Nedre Naver, Svartvasshamran, Hornneset og Innerstøtt. Alle disse er mye besøkte turmål. Særlig Nedre Naver via Fykantrappa har hatt stor vekst i besøk de siste årene, men Fykantrappa er nå stengt.

Skiturer

Meløy har 3 lysløyper i drift; Spilderdalen, Neverdalsmarka og Lille Glomvatnet. Løypene prepareres når det er forhold. Med utgangspunkt i alpinanlegget i Glomfjord kjøres løypemaskin når snøforholdene og været tilsier det. Også i Engalia i Engavågen, i Bjærangsfjorden, i Neverdalsmarka og i Mosvollidalen kjøres det skispor utenom lysløypene.

På Glomfjordfjellet kvister Glomfjord Røde kors et løypenett til påske.

Ved siden av merka skiturer og kjørte spor, er blant annet Breifjellet/Svartvasshamran, Glomfjellet og Breivikhøgda mye brukte utfartsområder for skiturer.

Meløy har flere topper egnet for topptur på ski (randonee/telemark). Blant annet er Rontinden, Skjeggen, Istinden, Tverrfjellet og Middagstuva mye brukt.

Trugeturene følger mye de eksisterende sti og skitraseene i kommunen.

Sykkel

Sykkel i Salten er en regional satsing på sykkel som tur og turistprodukt. Her samarbeider blant annet Salten friluftsråd og Visit Bodø om innholdsproduksjon og markedsføring.

I Meløy er følgende traseer trukket fram:

Sykkel og Sjøsprøyt

Sykkel og sjøsprøyt er tursykling langs gode veier i kombinasjon med Nordlandsekspressen. I Meløy er det to alternative konsept. Den ene er Øyhopping, der Støtt og Bolga inngår. Den andre er Fjordruta, der veien fra Ågskardet via Halså, Engavågen Vassdalsvik/Grønøy, Ørnes – Reipå inngår.

Kystriksveien

Kystriksveien har hatt en langvarig satsing på sykkel. Også denne inngår i Sykkel i Salten sin satsing. I Meløy følger dette konseptet samme trasé som Fjordruta.

Fjellveisykling

Fjellveisykling er sykling med terrengsykkel på anleggsveier med lite eller ingen annen biltrafikk, gjerne med mye stigning. I Meløy er følgende traséer med i dette konseptet: Veien til Engenbreen og Anleggsveien opp på Glomfjordfjellet

Utenom den regionale satsingen Sykkel i Salten, er sykkelturen på Meløya trukket fram som en attraktiv sykkelkultur.

Annet

I Mosvollidalen er det tilrettelagt en rundbane for terrengsykling. Glomfjordfjellet er godt egnet for terrengsykling, men sårbart. I nasjonalparkene er det kun lov å sykle med manuell sykkel på etablerte stier.

Roing og padling

Det er etablerte kvalitetssikrede ro- og padletruter på Støtt og Bolga, totalt 7 graderte ruter (grønn, blå og rød gradering).

Det er like fullt mange fine ro- og padleområder i kommunen. De områdene som peker seg ut er: områdene omkring Engavågen, Tukthuset og Ørnes.

Analyseresultater

Analysen er en vurdering av nåsituasjonen sett opp mot de målene som er satt for planperioden. Analysen gjøres delvis ved GIS-analyse og delvis manuelt.

Analyse 1: Tilrettelegging/skjøtselstiltak i prioriterte turruter

Målformulering:

Tilrettelegging/skjøtselstiltak i prioriterte turruter i kommunen (fot og sykkel)

Prioriterte turruter i kommunen er:

- Turrutene i Vandring i Meløy
- Turrutene i 55 forførende ferdselsårer
- Sykkelturene i Sykkel i Salten
- Kystriksveien
- Sykling på Meløya

Kommunen har hatt en langvarig satsing på Vandring i Meløy. I tillegg har kommunen 6 turmål i den regionale satsingen 55 forførende friluftsmål. Disse satsingene har gitt et godt utbygd nett av skilta/merka turruter. For tursykling vurderes mulighetene som gode. Sykkel i Salten og Kystriksveien har gitt og gir god informasjon. Måloppnåelsen på prioriterte fot- og sykkelruter vurderes derfor som god i kommunen. Det er med den bakgrunn ikke behov for en generell forsterket satsing på sykkel og fotturruter i Meløy. Det viktige i kommunen er å holde fokus på vedlikehold av dette tilbudet. Det er likevel behov for nye tiltak, jamfør videre analyser.

Analyse 2: Prioriterte geografiske områder:

Målformulering:

Det skal legges spesielt vekt på ferdselsåreutvikling på Hornneset, ved Engenbreen, Fykan og Glomfjellet (kvista skiløyper)

Hornneset

Hornneset er kommunens mest attraktive og brukte turområde. Området er også et av de 55 forførende friluftsmålene. Det er behov for å få etablert en mer markert sti ut til hovedstranda. Her er det aktuelt å vurdere universell eller økt tilgjengelighet. Det kan også vurderes om de sentrale strandområdene bør sikres som friluftsområde. Tiltakene vurderes som viktige både for å sikre området som utfartsområde, forebygge terrengslitasje, bidra til konfliktforebygging mot hytteinteressene og for å ivareta utviklingsbehovet i området. For å sikre en god og varig arealavklaring i området, bør den vedtatte reguleringsplanprosess for området gjennomføres.

Engenbreen

Engenbreen er Meløy kommunes viktigste besøksområde for turister. Området er et av de 55 forførende friluftsmålene i Meløy. Traséen fra kaia og opp til brefronten er nå i kvalifisering for å oppnå status som Nasjonal turiststi (eventuelt som én av 14 i Norge). Både med utgangspunkt i opplevelsesverdier og kapasitet, er det ønskelig å utvikle den nasjonale turiststien til også å

omhandle Prins Olavs vei på vestsiden av vatnet på sikt. Dette vil gi en fin rundturmöglichkeit for de besøkende.

Det arbeides også nå med formidlingsopplegg knyttet til direkte til turiststien basert på forskning og utredninger som er utarbeidet i området.

I arbeidet med Engenbreområdet er det også viktig å vurdere tiltak på stien opp til Tåkeheimen. Her er det behov for stiftersterkende tiltak på grunn av erosjon og slitasje i enkelte partier. Merkingen av stien helt fram til hytta bør også forbedres og gjøres mer entydig. Fra hytta og videre opp til Helgelandsbukken bør tiltak vurderes både av sikkerhetsmessige hensyn (steinura og snøfonna på toppryggen) og samtidig få fram tiltak som øker tilgjengeligheten noe. Arbeidet her må samordnes med nasjonalparkstyret.

Fykan og Glomfjellet (kvista skiløyper)

Fykan og Glomfjellet er svært viktige turområder i Meløy og et av 55 forførende friluftsmål.

Det mest avgjørende for bruken av området er tilgangen via Fjellveien. Det er avgjørende at vedlikehold og standard på denne veien er godt nok til at folk kommer seg opp på fjellet med normale biler.

Fykantrappa er fortiden stengt. Statkraft har vært tydelig på at de vil ta vare på og vedlikeholde trappa som et kulturminne. Fremtidig bruk av trappa er ikke endelig avklart.

Rallarmarsjløypa er per i dag i tilfredsstillende stand, men en bru bør erstattes. Tilstanden på Rallarmarsjløypa har i de senere årene blitt forringet på grunn av lite trafikk og fravær av vedlikehold, blant annet må brua over Djupdalen erstattes. Det foreligger imidlertid konkrete planer om utvikling av denne til et nivå som gir traséen høy attraktivitet. Finner en løsning for åpning av Fykantrappa, vil tiltaket Rallarmarsjløypa kunne være et viktig tiltak for å avlaste trappa ved at folk da kan gå en rundtur. Tiltaket må også sees i sammenheng med eventuelt utvikling av en turistforeningshytte, Papphuset. Utviklingen av Rallarmarsjløypa bør derfor prioriteres.

Tilbudet med kvista løyper på Glomfjellet er unikt i regionen og viktig for mange av brukerne i området. Det er derfor viktig at tilbudet videreføres. Derfor bør arbeidet med å få på plass langsiktige, forutsigbare og praktisk gjennomførbare løsninger i og utenfor verneområdene prioriteres.

Analyse 3: Universell tilgjengelighet

Målformulering:

Eventuell tilrettelegging knyttet til områdene kartlagt for universell tilgjengelighet

Følgende ferdselsårer i kommunen er etablert som universelt utforma:

- Verdens ende
- Stia

Følgende ferdselsårer ligger til rette for god tilgjengelighet

- Lille Glomvatnet
- Brestua – Engenbreen

Verdens ende: Stien er asfaltert, ca. 1,4 km med rasteplasser, permanent fotoutstilling, benker og fiskeplasser. Tilstanden vurderes som god. Oppsyn og vedlikeholdes av Nordtun HelseRehab.

Stia: Kort vei ned til badeplass. Tilstanden vurderes som god i dag når planlagte tiltak i overgang mellom turvei og strandområde er gjennomført. For å opprettholde universell tilgjengelighet kreves gode oppsyns og vedlikeholdsrutiner. Gjennomgang av disse bør prioriteres.

Lille Glomvatnet: Det er god tilgjengelighet på turveien, men turveien tilfredsstillende ikke kravene til universell tilgjengelighet. Turveien er kartlagt med tanke på universell tilgjengelighet og tiltak vurderes.

Brestua / Engenbreen: Turveiene er kartlagt med tanke på universell tilgjengelighet. Det er god tilgjengelighet på veiene på fjordsida av Brestua. Bakken opp til selve stua er pr i dag for bratt og tiltak bør gjennomføres for å sikre tilgjengeligheten til stua og et tilrettelagt utsiktspunkt på siden av denne. Av og påstigning fra båten kan også være utfordrende, her bør tiltak vurderes.

Analyse 4: Preparerte skiløyper

Målformulering:

Scooter/maskinpreparerte skiløyper i prioriterte områder

Det prepareres løyper følgende steder i kommunen:

- Mosvollalen
- Spilderdalen (lysløype)
- Neverdalsmarka (lysløype)
- Lille Glomvatnet (lysløype)
- Alpinsenteret – Glombreen (sporadisk)
- Glomfjellet
- Bjærngsdalen
- Engalia

Tilbudet vurderes som svært godt avpasset behovet i kommunen. Med unntak av sikring av gode rammevilkår for driften på Glomfjellet, jamfør analyse 2, vurderes det ikke til å være behov for større endringer på feltet. Forbedret bakkeplanering på de mest snøsikre stedene kan vurderes som klimatilpasningstiltak.

Analyse 5: Nærmiljø

Målformulering

At alle som bor i bygdesentrene Reipå, Ørnes, Neverdal, Glomfjord, Halså, Engavågen, Ågskardet, Meløya, Bolga og Støtt skal ha maks 500 m til nærmeste fotturrute

Vurdering av måloppnåelse for de enkelte bygdesentrene

På Reipå er 3,3 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor svak. Her bør det derfor stimuleres til etablering av en sentrumsnær fotturrute.

På Ørnes er 90 % er boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor tilfredsstillende. Det foreslås derfor ikke ytterligere tiltak her i planperioden.

I Neverdal er 63 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor lav. Her bør det derfor stimuleres til skilting fra sentrum til den etablerte fotturruten i Neverdalsmarka.

I Glomfjord er 92 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor god. Det foreslås derfor ikke ytterligere tiltak her i planperioden.

I Halså er 49 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor lav. Her bør det derfor stimuleres til etablering av en sentrumsnær fotturrute.

I Engavågen er 82 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor tilfredsstillende. Det foreslås derfor ikke ytterligere tiltak her i planperioden.

I Ågskardet er 0 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor fraværende. Her bør det derfor stimuleres til etablering av fotturruter.

På Meløya er 0 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor fraværende. Her bør det derfor stimuleres til etablering av fotturruter.

På Bolga er 100 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor fullstendig. Det foreslås derfor ikke ytterligere tiltak her i planperioden.

På Støtt er 100 % boligene innenfor 500 m fra nærmeste turrute. Måloppnåelsen er derfor fullstendig. Det foreslås derfor ikke ytterligere tiltak her i planperioden.

Analyse 6: Skoler, barnehager, eldrecentre og bofellesskap

Målformulering:

Alle skoler, barnehager og eldrecentre/helsetun skal ha en turvei/sti eller turrute tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet

Reipå

Reipå skole og Reipå Barnehage har aktiv bruk av Tuven friluftsområde. Barnehagen har satt opp en turkasse i området. Atkomsten for barnehagen går over dyrket mark. For skolen langs trafikkert vei. Turområdet vurderes som godt, men atkomsten vurderes ikke som tilfredsstillende. Mulig tiltak kan være å få avklart en trasé gjennom innmarka i samarbeid med grunneier for å lette atkomst og finne en mer trafiksikker løsning. Alternativt bør det vurderes en bedre løsning langs vei.

Ørnes

Meløy helse- og velferdssenter, Mosvoldveien bofelleskap og Mosvoldtunet ligger i umiddelbar nærhet til sentrumsrunden og havnepromenaden i Ørnes sentrum. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Spildra

Ørnes skole, Spildra skole og Meløy videregående skole avd. Ørnes ligger i umiddelbar nærhet av sti mot Rundhågan og Barfjellet. Spildra skole bruker området omkring Kvilarsteinen på stien opp mot Rundhågan aktivt. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Neverdal

Neverdal EnSpire skole har kort, lite trafikkert vei til lysløype og stinett i Neverdalsmarka. Måloppnåelsen vurderes derfor som god.

Utsikten barnehage har merket tursti mot Sørhesten og Spilderhesten i umiddelbar nærhet. De bruker stien opp til turposten «under Sørhesten» aktivt. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Glomfjord

Glomfjord barnehage og Meløy videregående skole avdeling Glomfjord, har Lille Glomvatnet og turruta rundt vatnet og til Nordhågen i umiddelbar nærhet. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Glomfjord skole har god kobling mot turrutene opp mot slalåmbakken, Glomvasshågen og sentrumsrunden. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Glomfjord bo- og omsorgssenter har god kobling sentrumsrunden. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Halsa

Halsa barnehage og Halsa skole har gode turtraséer både mot Mortenhåla og Trollskogen som de bruker aktivt. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Engavågen

Enga skole har god kobling mot turrutene mot Koppen og i lifoten mellom bebyggelsen og fjellet. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Vall barnehage har god kobling mot den universelt utforma turveien til Verdens ende. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Vall omsorgssenter ligger nært den universelt utforma tursveien til Verdens ende, men atkomsten vurderes ikke som tilfredsstillende og derfor er heller ikke måloppnåelsen her god. Tiltak som trygger atkomsten langs fylkesveien eller en alternativ trase fra omsorgssenteret til starten av turveien bør vurderes

Meløya

Meløy oppvekstsenter har turområdet Sjyskaret (Hundremeterskogen) og Sørgårdhågen i umiddelbar nærhet. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Bolga

Bolga oppvekstsenter har umiddelbar tilgang på det gode stinettet på øya, blant annet mot Ruggesteinen og Bolgbørre. Måloppnåelsen vurderes derfor som god og ingen nye tiltak foreslås.

Analyse 7: Sykkel

Målformulering:

Å kartfeste/utvikle prioriterte tursykelruter, samkjørt med Sykkel i Salten og Foreningen Kystriksveien

Tursykelrutene i Sykkel i Salten, Kystriksveien og sykkelturen på Meløya presenteres i Ut.no. Dette vurderes med dagens utgangspunkt som tilfredsstillende med utgangspunkt i omfanget av sykkel i dag. Det er etablert en rundbane for sykkel i Mosvollidalen på privat initiativ.

Eventuelle ytterligere private initiativ til etablering av terrengsykkelruter og rundbaner må vurderes konkret, om det kommer opp.

Analyse 8: Padle/roleier

Målformulering:

Minimum fire padle-/ro tavler i kommunen

Det er etablert to padletavler i kommunen. Disse står på Støtt og Bolga

Følgende andre områder kan egne seg for etablering av padleruter

- Engavågen
- Meløya
- Ørnes

Med utgangspunkt i befolkningscenter, geografisk spredning i kommunen og signaliserte behov i reiselivsnæringen, prioriteres området omkring Tukthuset på Meløya og Ørnes i planperioden.

Analyse 9: Ajourhold kartdata

Målformulering:

Gode og oppdaterte kartdata (Grunnkart og ut.no) for stier, turruter og løyper i kommunen

Gjennom planarbeidet er Kartverkets baser oppdateres både på traktorveier, stier og turruter (totalrevisjon i N50). Her er det gjort flere hundre opprettinger i de enkelte basene. Dette er et tidkrevende men avgjørende arbeid for:

- å få oversikt over status på stier, løyper og turruter
- å sikre et bedre kartgrunnlag for arealplanlegging og arealdisponering
- bedret beredskap og sikrere redning
- utvikling av reiselivet
- at turgåerne lettere skal finne fram i terrenget

Kartdataene oversendes Kartverket for oppdatering av den nasjonale N50 basen og justeringer i FKB – traktorvegsti. Det er viktig å sikre gode rutiner i kommunen for ajourhold av disse datasettene i fortsettelsen. Kommunen har lovpålagt ansvar for ajourhold av disse datasettene.

De oppdaterte kartdataene danner grunnlag for Turkart Meløy.

Analyse 10: Turkart

Målformulering:

Revidere eksisterende turkart for Meløy

Dagens turkart for Meløy er fra 2008. Kartet er utsolgt. Gjennom arbeidet med ferdselsåreplanen er kartbasene for traktorvei og sti oppdatert. I tillegg er merke- og skiltestatusen oppdatert. Det vil danne et godt grunnlag for et nytt turkart.

Salten friluftsråd vil oppdatere Det store Saltfjellkartet i ca 2024. Det kan være rasjonelt å samkjøre utgivningen av nytt turkart for Meløy med dette arbeidet. Uavhengig av samkjøring, vil arbeidet skje i tett samarbeid med Salten friluftsråd.

Analyse 11: Samarbeid

Målformulering:

Arbeidet skal skje i tett samarbeid mellom Meløy kommune og frivilligheten

Meløy kommune har tradisjon for et tett og godt samarbeid mellom kommunen og frivilligheten. På grunn av trangere økonomiske og administrative rammer på feltet, må flere oppgaver løses av frivilligheten. Det er derfor behov for å videreutvikle det allerede gode samarbeidet kommunen har med frivilligheten.

Etablering av friluftsforum vil kunne rasjonalisere og samkjøre innsatsen og sikre god planmessighet i det som gjøres. Friluftsforum etableres for å støtte og fokusere arbeidet, samt bidra til økt samarbeid, bedre koordinering, faglig oppdatering og bedre rutiner i arbeidet med søknader (med spesielt vekt på spillemidler). Forumet vil også være en viktig kanal for å avklare interessene mellom frivillighet og reiselivsnæringen.

Relevante oppgaver for friluftsforum er konkret:

- a) etablering av ferdselsårer/vedlikehold/nymerking/remerking/rydding
- b) at turruter som ikke videreføres blir ryddet for fysiske innretninger som skilt, tavler, varder o.l
- c) bidrag i utgivelse av turkart, turkort, turbøker og annen trykt friluftslivsinformasjon
- d) at turforslag legges inn i ut.no
- e) at et utvalg attraktive turmuligheter forblir umerket
- f) å være en aktiv part i arbeidet med Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser

Til friluftsforum inviteres, turgruppene i idrettslagene, grendelagene, grunneierlag som arbeider med friluftstiltak og aktuelle reiselivsbedrifter til å delta. Friluftsforumet velger fem representanter til en egen arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen blir kommunens kontakt ut mot Friluftsforumet. Det er viktig med bred geografisk representasjon i arbeidsgruppen. Representant fra Kultur og folkehelse fungerer som sekretær for arbeidsgruppen.

I utgangspunktet legges det opp til et høstmøte og et vårmøte i forumet. På høstmøtet tas en gjennomgang av det som er gjort gjennom sommeren og klargjøring av planer og søknader for påfølgende år. På vårmøtet koordineres sommerens aktivitet med utgangspunkt i planer og tilsagn som er gitt. I tillegg kan det innkalles til andre møter ved behov, for eksempel knyttet til kommunale planprosesser.

Vedlegg

Definisjoner

Bygdesenter

Et bygdesenter i Meløy kommune er tettstedene i kommunen og bygder med et sted med en viss konsentrasjon av bolighus, matbutikk og/eller skole/har hatt skole. Bygdesenteret regnes i en sirkel på 1,5 km fra matbutikk eller annet sentralt sted i bygda. Følgende steder er regnet som bygdesenter: Reipå, Ørnes, Neverdal, Glomfjord, Halså, Engavågen, Ågskardet, Meløya, Bolga og Støtt

Friluftsliv

Friluftsliv defineres som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Det er i tråd med definisjonen som legges til grunn i Stortingsmelding 18 (2015-16) *Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet*.

Tilrettelegging/skjøtselstiltak er alt fra informasjon, vedlikehold, nyskilting/merking til tyngre tilrettelegging som klopping, grusing og bygging av bruer, overnattingsbuer mm.

Traséer, ferdselsårer og målpunkt

Trasé defineres i denne sammenheng som en korridor i terrenget for både foreslåtte, planlagte og eksisterende ferdselsårer og turruter. En trasé har et definert start- og slutt punkt.

Ferdselsårer er traséer for ferdsel som er synlige i terrenget i den sesongen som er aktuell for bruk, og leder for ferdsel på vann og over breer.

Målpunkt er både steder der det er naturlig å starte og avslutte bruken av ferdselsårene og attraksjoner/steder som motiverer til bruk av dem. Eksempler på slike steder er holdeplasser for offentlig transport, innfallsporter, parkeringsplasser, utsiktspunkt, serveringssteder, skoler/barnehager, kulturminner, osv.

Ulike ferdselsårer:

Sti er et tydelig, smalt og sammenhengende tråkk i terrenget som har oppstått gjennom bruk eller aktiv tilrettelegging

Turveg er en opparbeida og sammenhengende ferdselsåre med jevnt og fast (også sprengt grus) toppdekke i minst 1,2 m bredde.

Led er ferdselsårer på vann og over breer.

Løyper er ferdselsårer på snødekt mark som jevnlig trækkes eller prepareres, eller som merkes eller kvistes som traséer for vinterferdsel.

Turruter er skilta, merka og kartfesta traséer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk. Det skiller mellom flere typer turruter, se Merkehåndboka.no for mer informasjon.

Turforslag er en anbefalt tur. Turforslag er ikke en del av det offentlige kartgrunnlaget (DOK). Turforslag formidles bl.a. på ulike turportaler, informasjonsbrosjyrer, turkort og gjennom muntlig overlevering.

Kartutsnitt

1. Nord Ørnes
2. Øst Svartvasshamran
3. Øst Glomfjellet
4. Sør Halså
5. Sørøst Engenbreen
6. Sørvest Bolga

GLOMFJORD NEVERDAL ENGAVÅGEN REIPÅ STØTT
MELØYA BOLGA ÅGSKARDET HALSA ØRNES

RAUS OG KRAFTFULL

meloy.kommune.no